

**IESKAITE LATVIEŠU VALODĀ
6. KLASEI**

2010. gada 18. maijā
SKOLĒNA DARBA LAPA
1. daļa, 1. variants

Vārds _____

Uzvārds _____

Klase _____

Skola _____

Lasīšana

Izlasi tekstu un izpildi uzdevumus!

Meitenes mūs apsveica Valentīna dienā, un mums vajadzēja to atlīdzināt.

Beidzot vienojāmies, ka ar pieciem atbildīgajiem pilnīgi pietiek. Laimīgo skaitā bija Edžus, Valdis, Zigis, Jancis un es.

- Nav ko **stiept gumiju!** Jāsadala uzdevumi, – ierosināja Zigis.
- Kas mums vajadzīgs? Pirmām kārtām ziedi. Kurš apņemas sagādāt ziedus?

Neviens neatsaucās.

- Ja brīvprātīgo nav, vajadzēs lozēt.
- Kur tad tu ziemas salā rausi puķes! – burkšķēja Valdis.
- Manai mammai draudzene strādā dārzniecībā, – es izgrūdu.
- Pa pirmo! – iesaucās Zigis. – Tā arī pierakstīsim.

Uz lapas viņš atzīmēja manu vārdu.

– Kādas puķes tagad var dabūt? – vēl joprojām šaubījās Valdis. – Ja nu vienīgi pirmās tulpes. Bet tās taču sasodīti dārgas. Kur mēs **rausim tik daudz naudas?**

- Droši vien ir arī acālijas, – mierināja Zigis.
- Kādas tās izskatās? – es nobijies prasīju.

– Gan tevi iepazīstinās! Ja mēs pie viena punkta tik ilgi kavēsimies, līdz pusnaktij galā netiksim. Domājam tālāk! Kas gatavos apsveikuma runu?

- Jancis. Viņš ir vislabākais klases **orators**.

– Jā, jā, stundā viņš vienmēr kaut ko muld, – ironizēja Edžus, bet Zigis viņā neklausījās un ierakstīja Janča vārdu zem manējā.

- Kurš rūpēsies par galdu?

– Te vajag divus, – sacīja Valdis, apsēzdamies skolotājas vietā pie galda. – Viens gādās torti, otrs – kaut ko stiprāku.

- Neko stiprāku...
- Es domāju – kādu krietnāku uzkožamo.
- Tu pats, Valdiņ, esi palicis bez pienākuma.
- Es gādāšu kūkas. Man māsīca strādā **konditorejā**.
- Lai notiek! Tad Edžum jāapņemas sadabūt kaut ko sāļu vai piparotu.
- Un tu, Zigi? Gribi **tikt sveikā cauri?**
- Kā? Man paliek visgrūtākais. Es jūs kontrolēšu.

Norunājām pēc nedēļas sanākt kopā uz otro un galīgo sēdi, lai noskaidrotu, kas izdarīts. Šķīrāmies apņēmības un enerģijas pilni.

(Pēc Arnolda Auziņa.)

1. uzdevums (5 punkti).

Nosauc saziņas situācijas dalībniekus un uzraksti, kuru uzdevumu katrs apņemas veikt!

Aizpilda skolotājs:

Dalībnieks	Uzdevums

1. _____

2. uzdevums (1 punkts).

Uzraksti saziņas situācijas dalībnieku kopīgo mērķi!

2. _____

3. uzdevums (1 punkts).

Kurā gadalaikā notiek saziņas situācija? Pamato atbildi!

Gadalaiks – _____

Pamatojums _____

3. _____

4. uzdevums (1 punkts).

Kur notiek saziņas situācija? Pamato atbildi!

Vieta – _____

Pamatojums _____

4. _____

5. uzdevums (3 punkti).

Izskaidro tekstā lietotos vārdu savienojumus!

Stiept gumiju _____

Raut (naudu) _____

Tikt sveikā cauri _____

5. _____

6. uzdevums (2 punkti).

Izskaidro tekstā lietotos svešvārdus!

Orators _____

Konditoreja _____

6. _____

7. uzdevums (2 punkti).**Izraksti no teksta 2 neliterārās valodas piemērus!**

- _____
- _____

7. ____

8. uzdevums (1 punkts).**Izdomā un uzraksti virsrakstu šim tekstam!**

8. ____

9. uzdevums (2 punkti).**Kā tu vērtē zēnu ieceri? Atbilde pamato!**

9. ____

10. uzdevums (2 punkti).**Vai, tavuprāt, zēniem izdosies iecerēto izpildīt? Atbilde pamato!**

10. ____

Kopā par lasīšanu:

Klausīšanās**Izlasi uzdevumus! (Laiks 1 minūte.) Klausies tekstu par maizes vēsturi un izpildi uzdevumus! (Teksts skanēs divas reizes.)****1. uzdevums (7 punkti).****Novērtē izteiktos apgalvojumus!**

Nr.p.k.	Apgalvojums	Jā	Nē	Nav minēts
1.	Pirmo reizi raudzētu maizi mūsu senči uzturā sāk lietot 12. gs.			
2.	Pirmie raudzētu maizi nobauda vidzemnieki.			
3.	Māras dzirnavas atradās pie Doma baznīcas.			
4.	Maizes cepēji pilsētā bija vīrieši.			
5.	Cunftēs apvienojās vienas profesijas meistari ar ģimenēm.			
6.	Maiznieku darbu pārraudzīja rāte.			
7.	Maizes cepējiem bija 5 dienu darba nedēļa.			

1. ____

2. ____

3. ____

4. ____

5. ____

6. ____

7. ____

Kopā par 1. uzd.:

2. uzdevums (5 punkti).**Apvelc pareizās atbildes burtu!**

1. Latvieši maiznieka amatu drīkst mācīties kopš

- A 1487. gada
 B 1587. gada
 C 1687. gada

1. ____

2. Maiznieku biedrības statūtus izstrādāja

- A maizniekmeistari un rāte
 B rāte
 C maizniekmeistari

2. ____

3. Maizes cenas agrāk noteica

- A rāte
 B pats maizes cepējs
 C cunftes biedri

3. ____

4. Lai zellis kļūtu par meistaru,

- A jāizveido rekordliels maizes kukulis
 B jāizstrādā paraugdarbs
 C jāizveido jauna maizes šķirne

4. ____

5. Meistars zelli nodrošināja ar

- A naudu un uzturu
 B naudu un pajumti
 C naudu un apģērbu

5. ____

Kopā par
2. uzd.:

3. uzdevums (1 punkts).**Sanumurē maizes cepēju nosaukumus pēc to nozīmīguma, sākot ar zemāko pakāpi!**

māceklis	
meistars	
zellis	

3. uzd.:

4. uzdevums (5 punkti).**Saklausī tekstā un uzraksti katram vārdam atbilstošu sinonīmu!**

1. Dzirnas – _____

1. ____

2. Cunfte – _____

2. ____

3. Paraugdarbs – _____

3. ____

4. Statūti – _____

4. ____

5. Beķeris – _____

5. ____

Kopā par
4. uzd.:

5. uzdevums (2 punkti).**Atbildi uz jautājumiem!**

1. Kāpēc tika cepta pasaulē garākā baltmaize?

1. ____

2. ____

Kopā par
5. uzd.:

2. Cik ilgs bija maizes izņemšanas process no krāsns?

Kopā par
klaus.:

**IESKAITE LATVIEŠU VALODĀ
6. KLASEI**

2010. gada 18. maijā
SKOLĒNA DARBA LAPA
2. daļa, 1. variants

Vārds _____

Uzvārds _____

Klase _____

Skola _____

Valodas kompetence

Aizpilda skolotājs:

Izlasi tekstu!

1. uzdevums (2 punkti).

Svīttriņu vietā raksti trūkstošos burtus!

2. uzdevums (4 punkti).

No iekavās dotajiem vārdiem izvēlies pareizo un uzraksti to uz punktētās līnijas!

3. uzdevums (7 punkti).

Saliec pieturzīmes 10.–14. teikumā!

1. _____

2. _____

3. _____

1. Iemācieties bieži teikt brīnumvārdus – paldies, lūdzu, atvainojiet! 2. Nekad neaizmirstiet pateikties par **(jebkuru, jeb kuru)** palīdzību!
3. Sliktos vārdus norijiet, neaprunājiet nevienu aiz muguras, bet neskopojieties ar **(vis mīļākajiem, vismīļākajiem, viss mīļākajiem)** vārdiem! 4. Gan labie, gan sliktie vārdi kā bumerangs nāk atpakaļ. 5. Sarunās **n_____siet** tādi, ka vārds ar knīpstangām no mutes jāvelk ārā, bet nebrauciet ar muti Rīgā, ja ar darbiem esat aizkrāsnē! 6. Domājiet vienmēr par skaisto! 7. Izvēlieties **se_____** patīkamu un lietderīgu brīvā laika nodarbi! 8. Mācieties ne tikai no savām, bet arī no citu kļūdām! 9. Dzīvojiet ik dienu tā, lai jūtat gandarījumu!
10. **(Kaut arī, Kaut arī)** tas **(ne vienmēr, nevienmēr)** ir viegli nebaidieties būt tieši un atklāti
11. Mācieties visu uztvert pozitīvi nekad nesakiet Cik nejauks laiks
12. Pasaule ir pilna mazu un lielu brīnumu krāsainu sapņu un cerību kas mums dod spēku
13. Darbs kurā ielikta sirds un dvēsele apgaismos prātu
14. Mīļie jaunieši esiet labsirdīgi un dvēseliski bagāti

4. uzdevums (3 punkti).

Pārveido piedāvāto teikumu tā, lai tas būtu jautājuma, rosinājuma un vēlējuma teikums!

Cilvēks mācās no savām kļūdām.

- jautājuma teikums

-
- rosinājuma teikums

-
- vēlējuma teikums
-

4. _____

5. uzdevums (3 punkti).

Izsvītro vārdu, kas neatbilst apgalvojumam!

Apgalvojums	Piemēri
Visi vārdi ir salikteņi	Brīnumvārdi, vecvecāki, neaizmirst, kinoteātris
Tie ir 6. deklinācijas lietvārdi	Suns, klints, pils, sirds
Lietvārdiem pievienots priedēklis <i>ne-</i>	Negaiss, nesamais, nezāle, nebēda

5. _____

6. uzdevums (1 punkts).

Atvasini vārdu ar piedēkļa palīdzību!

Grāmata, _____

6. _____

Kopā par
valodas
kompetenci:

**IESKAITE LATVIEŠU VALODĀ
6. KLASEI**

2010. gada 18. maijā
SKOLĒNA DARBA LAPA
1. daļa, 2. variants

Vārds _____

Uzvārds _____

Klase _____

Skola _____

Lasīšana

Izlasi tekstu un izpildi uzdevumus!

No rīta septiņos **uzcirtušies** mēs, zēni, iegājām klasē. Zigis, klases **līderis**, izskatījās drūmāks par mums visiem. Bet, kad ieraudzīja Valda sagādātās kūciņas un Edžus atstiepto grozu ar sviestmaizēm, viņa seja noskaidrojās. Jancis no kabatas izvilka trīs aprakstītas lapas.

– Lūdzu, te ir mans **referāts!** – viņš ar cēlu žestu pasniedza to Zigim.

Zigis pusbalsī mums lasīja priekšā. Referātā bija iepīti gan vēstures fakti, gan slavas dziesmas mūsu klases meitenēm.

– Ziņeris! – Zigis noslavēja autoru. – Bet tu turies pie teksta!

– Kāpēc es nevaru runāt no galvas?

– Samuldēsi velns zina ko.

Bet Jancis, mani pavilcis malā, čukstēja:

– Zini, kurš to uzrakstīja? Mana vecākā brāļa sieva. Viņai **uz tādām lietām ķēriens**.

Pa to laiku Valdis un Edžus jau bija paguvuši uzklāt galdu.

– Vai nav brīnišķīgas maizītes? – lielījās Edžus. – Mana vecāmamma jau šorīt piecos cēlās, lai pagūtu visu sagatavot.

– Izsaki viņai mūsu vārdā pateicību. Bet es arī neesmu gluži bešā, – un Zigis izvilka no somas piecpadsmit vienādas dāvanas.

– Kā tev ienāca prātā tādas nopirkt?

– Es apjautājos māsai, ko lai meitenēm dāvina. Izdīcu tēvam naudu, un viņa nopirka.

Vienīgi es **biju bešā**, un neviens nebija pievērsis uzmanību, ka nav taču ziedu.

Tomēr beidzot Zigis attapās:

– Ziediņus! Ziediņus!

– Man nav, – es izdvesu.

– Ak tu, svilpaste! – Zigis kā satracināts vērsis nāca man virsū. – Lai jods tevi sasper! Tieši tajā brīdī mani izglāba brīnums. Atvērās durvis, un ienāca mana māte.

– Es tirgū nopirku pūpolus.

– Jūs esat mūsu glābēja! – uzsauca Zigis un noskūpstīja manu mammu uz vaiga.

Pēc brīža klasē sanāca meitenes. Viņas aiz pārsteiguma kļuva mēmas. Bet audzinātāja, noklausījusies Janča priekšlasījumu, atzinīgi noteica:

– Izrādās, ka jūs arī bez meitenēm spējat sekmīgi tikt galā.

(Pēc Arnolda Auziņa.)

1. uzdevums (5 punkti).

Nosauc saziņas situācijas dalībniekus (skolēnus) un uzraksti, kuru uzdevumu katrs bija apņēmis veikt!

Aizpilda skolotājs:

Dalībnieks	Uzdevums

1. _____

2. uzdevums (1 punkts).

Uzraksti saziņas situācijas dalībnieku kopīgo mērķi!

2. _____

3. uzdevums (1 punkts).

Kurā diennakts laikā notiek saziņas situācija? Pamato atbildi!

Diennakts laiks – _____

Pamatojums _____

3. _____

4. uzdevums (1 punkts).

Kur notiek saziņas situācija? Pamato atbildi!

Vieta – _____

Pamatojums _____

4. _____

5. uzdevums (3 punkti).

Izskaidro tekstā lietotos vārdus un vārdu savienojumus!

Uzcirtušies _____

Ir ķēriens _____

Būt bešā _____

5. _____

6. uzdevums (2 punkti).

Izskaidro tekstā lietotos svešvārdus!

Līderis _____

Referāts _____

6. _____

7. uzdevums (2 punkti).

Izraksti no teksta 2 neliterārās valodas piemērus!

• _____

• _____

7. _____

8. uzdevums (1 punkts).**Izdomā un uzraksti virsrakstu šim tekstam!**

8. _____

9. uzdevums (2 punkti).**Kā tu vērtē to, ka zēnu vietā lielāko daļu darba izdarījuši viņu vecāki vai citi ģimenes locekļi? Atbildi pamato!**

9. _____

10. uzdevums (2 punkti).**Vai, tavuprāt, audzinātājam ir pamats teikt, ka zēni bez meitenēm spēj sekmīgi tikt galā? Atbildi pamato!**

10. _____

Kopā par lasīšanu:

Klausīšanās**Izlasi uzdevumus! (Laiks 1 minūte.) Klausies tekstu par maizes vēsturi un izpildi uzdevumus! (Teksts skanēs divas reizes.)****1. uzdevums (7 punkti).****Novērtē izteiktos apgalvojumus!**

Nr.p.k.	Apgalvojums	Jā	Nē	Nav minēts
1.	11. gs. latvieši sāka cept raudzētu maizi.			
2.	Sākotnēji maizes cepšanas paņēmieni laukos un pilsētās bija vienādi.			
3.	Pirmie raudzētu maizi nobauda kurzemieki.			
4.	Maizes cepējas laukos bija sievietes.			
5.	Cunftēs apvienojās maizniekmeistari, to zeļļi un mācekļi.			
6.	Māceklim pie maiznieka bija jānostrādā pusgads.			
7.	Maizes cepējiem svētdiena bija brīvdiena.			

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

6. _____

7. _____

Kopā par 1. uzd.:

2. uzdevums (5 punkti).**Apvelc pareizās atbildes burtu!**

1. Maiznieku biedrības statūti tika izstrādāti

- A 1137. gadā
- B 1235. gadā
- C 1487. gadā

1. ____

2. Maizniekam draudēja izslēgšana no cunftes, ja

- A maize nebija laikā izcepta un nebija garšīga
- B maize nebija laikā izcepta un piegādāta tirgotājam
- C maizes svars neatbilda normai

2. ____

3. Maizes cenas agrāk noteica

- A pats maizes cepējs
- B cunftes biedri
- C rāte

3. ____

4. Lai zellis kļūtu par meistarū,

- A jāizstrādā paraugdarbs
- B jāizveido rekordliels maizes kukulis
- C jāizveido jauna maizes šķirne

4. ____

5. Meistars zelli nodrošināja ar

- A naudu un uzturu
- B naudu un apģērbu
- C naudu un pajumti

5. ____

Kopā par
2. uzd.:
_____**3. uzdevums (1 punkts).****Sanumurē maizes cepēju nosaukumus pēc to nozīmīguma, sākot ar zemāko pakāpi!**

meistars	
zellis	
māceklis	

3. uzd.:
_____**4. uzdevums (5 punkti).****Saklausī tekstā un uzraksti katram vārdam atbilstošu sinonīmu!**

1. Ceplis – _____

1. ____

2. Šrāga – _____

2. ____

3. Meistarstiķis – _____

3. ____

4. Arods – _____

4. ____

5. Beķereja – _____

5. ____

Kopā par
4. uzd.:
_____**5. uzdevums (2 punkti).****Atbildi uz jautājumiem!**

1. Kurā pasākumā bija iespēja nogaršot pasaulē garāko baltmaizi?

1. ____

2. ____

2. Cik svētku dalībniekiem pietika sagrieztā baltmaize?

Kopā par
5. uzd.:
_____Kopā par
klaus.:

**IESKAITE LATVIEŠU VALODĀ
6. KLASEI**

2010. gada 18. maijā
SKOLĒNA DARBA LAPA
2. daļa, 2. variants

Vārds _____

Uzvārds _____

Klase _____

Skola _____

Valodas kompetence

Aizpilda skolotājs:

Izlasi tekstu!

1. uzdevums (2 punkti).

Svītriņu vietā raksti trūkstošos burtus!

2. uzdevums (4 punkti).

No iekavās dotajiem vārdiem izvēlies pareizo un uzraksti to uz punktētās līnijas!

3. uzdevums (7 punkti).

Saliec pieturzīmes 10.–14. teikumā!

1. _____

2. _____

3. _____

1. Palīdziet (ik vienam, ikvienam) _____, kurš lūdz padomu! 2. Ieklausieties arī (vis vecāko, visvecāko, viss vecāko) _____ cilvēku padomos, (kautgan, kaut gan) _____ tas (ne vienmēr, nevienmēr) _____ šķiet pieņemami! 3. Vecvecāku teiktajā būs vairāku paaudžu gudrības. 4. **N_____siet** tādi, lai citi saka: „Tam nu gan nav dvēseles!” 5. Tāpēc protiet saskatīt ikkatra cilvēka priekus un bēdas, esiet iejūtīgi pret citiem! 6. Pieklājīgs cilvēks mūsu dienās ir aktīva personība, cilvēks ar dziļu, vispusīgu izglītību un attīstītu prātu, spēju mīlēt visu skaisto un labo. 7. Necentieties **se_____** sagādāt nepatīkšanas, postot dabu! 8. Esiet godīgi ne tikai pret sevi, bet arī pret citiem! 9. Izturieties pret visiem pienākumiem tā, lai nav jākaunas par slikti padarītu darbu! 10. Kaut arī tas nav viegli nebaidieties teikt cilvēkiem patiesību acīs
11. Mums bieži atgādina Esi labsirdīgs godīgs mācies strādāt
12. Darbs palīdzēs saprast un cienīt citus cilvēkus milzīgo un brīnišķīgo pasauli kurā mēs dzīvojam
13. Darbs kurā ieliktas domas un sirds bagātina dvēseli
14. Mīļie draugi audziet lepni un neatkarīgi

4. uzdevums (3 punkti).

Pārveido piedāvāto teikumu tā, lai tas būtu jautājuma, rosinājuma un vēlējuma teikums!

Jaunietis prot uzvesties sabiedrībā.

- jautājuma teikums

-
- rosinājuma teikums

-
- vēlējuma teikums

4. _____

5. uzdevums (3 punkti).

Izsvītro vārdu, kas neatbilst apgalvojumam!

Apgalvojums	Piemēri
Visi vārdi ir salikteņi	Uzkalns, žogmale, tējkanna, maijvabole
Tie ir 2. deklinācijas lietvārdi	Akmens, spilvens, zibens, ūdens
Lietvārdiem pievienots piedēklis <i>ie-</i>	Ielāps, iedvesma, iesnas, ienākums

5. _____

6. uzdevums (1 punkts).

Atvasini vārdu ar piedēkļa palīdzību!

Vecs, _____

6. _____

Kopā par
valodas
kompetenci:

IESKAITE LATVIEŠU VALODĀ 6. KLASEI

2010. gada 18. maijā
ATBILŽU LAPA

Lasīšana

Uzd.	1. variants	2. variants
	Pareizā atbilde	Pareizā atbilde
1.	Edžus – sagādāt kaut ko sāļu vai piparotu Zigis – kontrolēt visu pārējo darbu Valdis – sagādāt kūkas Jancis – sagatavot apsveikuma runu Es (autors) – sagādāt ziedus	Edžus – sagādāt sviestmaizes Zigis – sagādāt dāvanas Valdis – sagādāt kūciņas Jancis – uzrakstīt referātu (runu) Es (autors) – sagādāt ziedus
2.	Iespējami varianti (apsveikt meitenes u. c.)	
3.	Ziema, iespējami varianti („kur tad ziemā rausi puķes”)	Rīts, „no rīta septiņos”
4.	Klase, Valdis apsēdās pie skolotājas galda	Klase, „zēni iegājām klasē”
5.	Speciāli kavēt laiku Dabūt naudu Neko nedarīt, palikt bez pienākuma	Svinīgi saģērbušies Ir talants Būt bez nekā
6.	Prasmīgs runātājs Veikals, kur gatavo/pārdod saldumus, tortes, cepumus	Vadītājs, vadonis, klases līderis Rakstveida teksts par noteiktu tēmu (apsveikuma runa / runa ar vēstures faktiem)
7.	Iespējami varianti (kaut ko muld, kur rausi puķes u. c.)	Iespējami varianti (samuldēsi velns zina ko, sviļpaste, lai jods tevi sasper)
8.	Iespējami varianti	
9.	Iespējami varianti	
10.	Iespējami varianti	

Klausīšanās

Uzd.	Jaut.	1. variants	2. variants
		Pareizā atbilde	Pareizā atbilde
1.	1.	Jā	Nē
	2.	Nav minēts	Jā
	3.	Nē	Nav minēts
	4.	Jā	Jā
	5.	Nē	Jā
	6.	Jā	Nē
	7.	Nē	Nē
2.	1.	A	B
	2.	C	B
	3.	A	C
	4.	B	A
	5.	B	C
3.		1., 3., 2.	3., 2., 1.
4.	1.	dzirnavas	maizes krāsns
	2.	biedrība	statūti
	3.	meistarstiķis	paraugdarbs
	4.	šrāgas	amats
	5.	maiznieks	maiznīca
5.	1.	Lai konkurētu ar citiem maizes cepējiem	Piena, maizes un medus svētkos
	2.	Viena stunda	2000

Pareizrakstību lasīšanas un klausīšanās prasmes pārbaudes uzdevumos nevērtē.

Valodas kompetence

Uzd.	1. variants	2. variants
	Pareizā atbilde	Pareizā atbilde
1.	neesiet, sev	neesiet, sev
2.	jebkuru, vismīļākajiem, Kaut arī, ne vienmēr	ikvienam, visvecāko, kaut gan, ne vienmēr
3.	10. Kaut arī tas ne vienmēr ir viegli, nebaidieties būt tieši un atklāti! 11. Mācieties visu uztvert pozitīvi, nekad nesakiet: „Cik nejauks laiks!” 12. Pasaule ir pilna mazu un lielu brīnumu, krāsainu sapņu un cerību, kas jums dod spēku. 13. Darbs, kurā ielikta sirds un dvēsele, apgaismos prātu. 14. Mīļie jaunieši, esiet labsirdīgi un dvēseliski bagāti!	10. Kaut arī tas nav viegli, nebaidieties teikt cilvēkiem patiesību acīs! 11. Mums bieži atgādina: „Esi labsirdīgs, godīgs, mācies strādāt!” 12. Darbs palīdzēs saprast un cienīt citus cilvēkus, milzīgo un brīnišķīgo pasauli, kurā mēs dzīvojam. 13. Darbs, kurā ieliktas domas un sirds, bagātina dvēseli. 14. Mīļie draugi, audziet lepni un neatkarīgi!
4.	Vai cilvēks mācās no savām kļūdām? (Iespējami varianti) Cilvēk, mācies no savām kļūdām! Kaut cilvēks mācītos no savām kļūdām! (Lai cilvēks mācās no savām kļūdām!)	Vai jaunietis prot uzvesties sabiedrībā? (Iespējami varianti) Jaunietī, proti uzvesties sabiedrībā! Kaut jaunietis prastu uzvesties sabiedrībā! (Lai jaunietis prot uzvesties sabiedrībā!)
5.	neaizmirst, suns, nesamais	uzkalns, spilvens, iesnas
6.	Iespējami varianti (grāmatnīca)	Iespējami varianti (vecums)

IESKAITE LATVIEŠU VALODĀ 6. KLASEI

2010. gada 18. maijā
DARBA VĒRTĒTĀJA LAPA

Vērtēšanas kritēriji

Par katru pareizu atbildi – 1 punkts.

1. daļa

Lasīšana	1.	Par katru pareizu atbildi (dalībnieks, uzdevums) – 1 p.	5
	2.	Par pareizu atbildi – 1 p.	1
	3.	Par pareizu atbildi (laiks un pamatojums) – 1 p.	1
	4.	Par pareizu atbildi (vieta un pamatojums) – 1 p.	1
	5.	Par katra vārda savienojuma atbilstošu skaidrojumu – 1 p.	3
	6.	Par katra vārda atbilstošu skaidrojumu – 1 p.	2
	7.	Par katru pareizu atbildi – 1 p.	2
	8.	Par atbilstošu virsrakstu – 1 p.	1
	9.	Par argumentētu pamatojumu – 2 p. Par virspusēju pamatojumu – 1 p.	2
	10.	Par argumentētu pamatojumu – 2 p. Par virspusēju pamatojumu – 1 p.	2
Kopā			20

Klausīšanās	1.	Par katru pareizu atbildi – 1 p.	7
	2.	Par katru pareizu atbildi – 1 p.	5
	3.	Par visām trim pareizām atbildēm – 1 p.	1
	4.	Par katru pareizu atbildi – 1 p.	5
	5.	Par katru pareizu atbildi – 1 p.	2
Kopā			20

2. daļa

Valodas kompetence	1.	Par katru pareizi ierakstītu burtu – 1 p.	2
	2.	Par katru pareizi uzrakstītu vārdu – 1 p.	4
	3.	Par katru teikumu, kurā pareizi saliktas pieturzīmes – 1 p. Par 11., 12. teikumu, ja pareizi saliktas pieturzīmes – 2 p. Ja pieļauta 1 kļūda – 1 p. Ja pieļautas 2 un vairāk kļūdas – 0 p. (<i>Jāņem vērā pāra pieturzīmes.</i>)	7
	4.	Par katru pareizi izveidotu atbilstoši uzdevuma nosacījumiem un gramatiski pareizi uzrakstītu teikumu – 1 p. (<i>Teikumos var būt izmantotas daudzskaitļa formas.</i>)	3
	5.	Par katru pareizu atbildi – 1 p.	3
	6.	Par pareizi atvasinātu vārdu – 1 p.	1
Kopā			20

Rakstīšana	Tekstveide	Skatīt tabulu „Tekstveides vērtēšanas kritēriji”.	20
-------------------	------------	---	-----------

Mutvārdu daļa	Skatīt tabulu „Runāprasmes vērtēšanas kritēriji”.	20
----------------------	---	-----------

Runātprasmes vērtēšanas kritēriji (20 punkti)

Ja nav ievērots atbildes laiks (mazāk par 1 min), maksimālais punktu skaits par katru kritēriju – 2 punkti.

P.	Saturs	Stāstījuma loģiskums	Pašizteiksme	Vārdu krājums
5	Runas saturs atbilst tematam, pārliecinoši argumenti, kā arī skaidri izteikta personiskā attieksme.	Precīzi izplānota runa: ir ievads, galvenā daļa un nobeigums. Skaidri attīstīta galvenā doma.	Ir savs stils, dabiska, nesamākslota runa. Pareiza izruna un intonācija.	Bagāts vārdu krājums, precīzi izvēlēti un lietoti vārdi, tēlaina valoda.
4	Runa atbilst tematam. Pietiekami argumentu atlase. Ir personiskā attieksme.	Plānveidīgi veidota runa, ir ievads, galvenā daļa un nobeigums. Pietiekami veiksmīgi atklāts galvenais tematā.	Pietiekami dabiska, viegli uztverama runa. Samērā precīza izruna un intonācija.	Pietiekami bagāts vārdu krājums, atbilstošs vārdu lietojums. Tēlaina valoda. Ir atsevišķas stila kļūdas.
3	Stāstījums atbilst tematam. Nepārliecinoši argumenti. Nav personiskās attieksmes.	Ir mēģināts ievērot plānveidību, galvenā doma uztverama ar grūtībām.	Runa samākslota, frāžaina. Izvēlēta intonācija neatbilst temata izklāstam. Kļūdas izrunā un intonācijā.	Trūcīgs vārdu krājums, vairākas stila kļūdas, vienveidīgi teikumi.
2	Runa daļēji atbilst tematam.	Haotisks stāstījums.	Neizteiksmīga, grūti uztverama runa.	Nepietiekams vārdu krājums domas izteikšanai, nabadzīga valoda.
1	Runa neatbilst tematam.	Runa veidota no atsevišķiem teikumiem, doma nav uztverama.	Runā aprautiem teikumiem. Pauzē.	Trūcīgs vārdu krājums, daudz stila kļūdu.
0	Nav vērtējams.			

Tekstveides vērtēšanas kritēriji* (20 punkti)

P.	Saturs	Plānveidība	Stils	Ortogrāfija ** Interpunktija **
5	Saturs atbilst tematam. Domas un jūtas atklātas precīzi un oriģināli, ir personiskā attieksme.	Ir ievēroti teksta uzbūves principi. Precīzi attīstīta galvenā doma, ievērotas rindkopas un to savstarpējā saistība. Ievērots apjoms.	Bagāta leksika, precīzi izvēlēti vārdi un daudzveidīgas teikumu sintaktiskās konstrukcijas. Ir vērojams savs stils, izteiksmīga valoda.	Nav kļūdu.
4	Spridumi atbilst tematam. Domas un jūtas atklātas pietiekami oriģināli un skaidri. Personiskā attieksme pietiekami skaidra.	Ievēroti teksta uzbūves principi, pietiekami precīzi atklāta galvenā doma un teksts sadalīts rindkopās. Apjoms 100–120 vārdu.	Bagāta leksika, izmantotas dažādas sintaktiskās konstrukcijas. Valoda izteiksmīga. Viena stila kļūda.	1 kļūda.
3	Spridumi atbilst tematam. Nepietiekami atklāta personiskā attieksme.	Ievēroti teksta uzbūves pamatprincipi. Galvenā doma atklāta pietiekami. Ir ievērotas rindkopas. Apjoms 75–100 vārdu.	Tematam atbilstoša leksika. Vienveidīgas teikumu konstrukcijas. 2 stila kļūdas.	2–3 kļūdas.
2	Aptuvenš temata izklāsts, virspusēja temata izpratne. Nav personiskās attieksmes.	Teksta uzbūve neskaidra. Grūti izsekot galvenajai domai. Daļēji ievērots dalījums rindkopās. Apjoms – mazāks par 75 vārdiem*.	Vienkāršota leksika. Vienveidīgas teikumu konstrukcijas, pārsvarā vienkārši teikumi. 3–4 stila kļūdas.	4–5 kļūdas.
1	Temats nav izprasts. Trūkst personiskās attieksmes.	Nav ievērota plānveidība un nav dalījuma rindkopās.	Trūcīga leksika. Kļūdas vārdu izvēlē, primitīvi veidoti teikumi. 5–6 stila kļūdas.	6–7 kļūdas.
0	Nav saistības ar tematu.	Haotisks temata izklāsts.	Darbs nav uztverams.	8 un vairāk kļūdu.

* Ja teksta apjoms ir mazāks par 75 vārdiem, maksimālais punktu skaits par katru kritēriju – 2 punkti.

** Vērtē tikai apgūtā mācību satura robežās.

1. biļete

***Veido 2 minūšu garu stāstījumu par tematu „Cilvēks un mājdzīvnieks”!
Savā stāstījumā vari iekļaut atbildes uz piedāvātajiem jautājumiem!***

- Vai cilvēkiem nepieciešams mājdzīvnieks? Kāpēc?
- Kāds mājdzīvnieks tev ir vai kādu tu gribētu? Kāpēc?
- Kas cilvēkam ir jāzina, pirms iegādājas mājdzīvnieku? Kāpēc?
- Vai tu spētu pamest savu mājdzīvnieku? Kāpēc?

2. biļete

***Veido 2 minūšu garu stāstījumu par tematu „Mans labākais draugs”!
Savā stāstījumā vari iekļaut atbildes uz piedāvātajiem jautājumiem!***

- Kas, tavuprāt, ir labs draugs? Kāpēc?
- Kā tu domā – cik labāko draugu var būt cilvēkam? Kāpēc?
- Kādām rakstura īpašībām jābūt draugam? Kāpēc?
- Kas tev ir kopīgs ar savu labāko draugu?

3. biļete

***Veido 2 minūšu garu stāstījumu par tematu „Pavasara lielā talka”!
Savā stāstījumā vari iekļaut atbildes uz piedāvātajiem jautājumiem!***

- Kāpēc pavasarī nepieciešami uzkopšanas darbi pilsētā (pagastā)?
- Kāda ir tava attieksme pret talkām, un kā tu iesaisties savas pilsētas (pagasta) uzkopšanas darbos?
- Ko tu ieteiktu citiem, lai daba netiktu piesārņota?
- Kādi darbi tev vislabāk patīk? Kāpēc?

4. biļete

***Veido 2 minūšu garu stāstījumu par tematu „Mani nākotnes sapņi”!
Savā stāstījumā vari iekļaut atbildes uz piedāvātajiem jautājumiem!***

- Ar ko saistās tavi nākotnes sapņi?
- Kad un kāpēc tu nopietni sāki domāt par nākotni?
- Kas tev jādara, lai savus sapņus realizētu?
- Vai, tavuprāt, ir iespējams realizēt visus tavus sapņus? Kāpēc?

5. biļete

***Veido 2 minūšu garu stāstījumu par tematu „Visskaistākā diena šajā mācību gadā”!
Savā stāstījumā vari iekļaut atbildes uz piedāvātajiem jautājumiem!***

- Kura diena šajā mācību gadā tev bija visskaistākā? Kāpēc?
- Kādas izjūtas tevi pārņem, atceroties šo dienu?
- Vai tādas dienas ir bieži gadījušās tavā skolas dzīvē? Kāpēc?
- Ko tu darītu, lai tādu dienu būtu vairāk?

6. biļete

***Veido 2 minūšu garu stāstījumu par tematu „Mans vislabākais darbs”!
Savā stāstījumā vari iekļaut atbildes uz piedāvātajiem jautājumiem!***

- Kas, tavuprāt, ir labs darbs?
- Vai tu bieži dari labus darbus, kādi tie ir?
- Kāds ir tavs vislabākais darbs? Kāpēc?
- Vai pēc labi padarīta darba tu gūsti gandarījumu? Kāpēc?

7. biļete

**Veido 2 minūšu garu stāstījumu par tematu „Interesantākā filma”!
Savā stāstījumā vari iekļaut atbildes uz piedāvātajiem jautājumiem!**

- Kāda rakstura filmas tev vislabāk patīk? Kāpēc?
- Kura filma tev šķiet visinteresantākā? Kāpēc?
- Kādas ir šīs filmas vērtības (aktieri, saturs, dabas skati u.c.)?
- Vai un kāpēc tu ieteiktu noskatīties citiem šo filmu?

8. biļete

**Veido 2 minūšu garu stāstījumu par tematu „Mans elks mūzikā/modē/sportā”!
Savā stāstījumā vari iekļaut atbildes uz piedāvātajiem jautājumiem!**

- Ko, tavuprāt, nozīmē *elks*?
- Kas ir tavs elks? Kāpēc?
- Kā tu iegūsti informāciju par savu elku?
- Vai tu vēlies līdzināties savam elkam? Kāpēc?

9. biļete

***Veido 2 minūšu garu stāstījumu par tematu „Mans vaļasprieks”!
Savā stāstījumā vari iekļaut atbildes uz piedāvātajiem jautājumiem!***

- Vai cilvēkam ir nepieciešams vaļasprieks?
- Kāds ir tavš vaļasprieks? Kāpēc?
- Kāda ir tavas ģimenes un draugu attieksme pret tavu vaļasprieku? Kāpēc?
- Vai ir labi, ja bieži mainās vaļasprieki? Kāpēc?

10. biļete

Veido 2 minūšu garu stāstījumu par tematu „Visinteresantākā ekskursija”! Savā stāstījumā vari iekļaut atbildes uz piedāvātajiem jautājumiem!

- Vai tu bieži dodies ekskursijās/pārgājienos/ceļojumos? Kas parasti ir tavi ceļabiedri?
- Kādā ekskursijā/pārgājienā/ceļojumā tu esi bijis(-usi)?
- Ko interesantu redzēji, darīji ekskursijā/pārgājienā/ceļojumā?
- Uz kuriem tu gribētu doties ekskursijā/pārgājienā/ceļojumā? Kāpēc?

11. biļete

***Veido 2 minūšu garu stāstījumu par tematu „Vislabākā dāvana”!
Savā stāstījumā vari iekļaut atbildes uz piedāvātajiem jautājumiem!***

- Vai tev patīk saņemt dāvanas? Kāpēc?
- Kādas dāvanas tevi iepriecina visvairāk? Kāpēc?
- Vai tev patīk dāvināt? Kāpēc?
- Kā tu izvēlies dāvanas citiem? Kāpēc?

12. biļete

***Veido 2 minūšu garu stāstījumu par tematu „Skolas forma”!
Savā stāstījumā vari iekļaut atbildes uz piedāvātajiem jautājumiem!***

- Vai, tavuprāt, nepieciešamas skolas formas? Kāpēc?
- Vai visās skolās jābūt vienādām skolas formām? Kāpēc?
- Vai tu gribi nēsāt skolas formu? Kāpēc?
- Kāda, tavuprāt, būtu praktiska un skaista skolas forma zēniem un meitenēm?

13. biļete

***Veido 2 minūšu garu stāstījumu par tematu „Sporta pasākums”!
Savā stāstījumā vari iekļaut atbildes uz piedāvātajiem jautājumiem!***

- Vai tev patīk apmeklēt sporta pasākumus? Kāpēc?
- Vai tu sporta pasākumos esi dalībnieks vai skatītājs? Kāpēc?
- Kāds ir tavs mīļākais sporta veids? Kāpēc?
- Vai tu esi kāda sporta veida aktīvs līdzjutējs? Kāpēc?

14. biļete

***Veido 2 minūšu garu stāstījumu par tematu „Draudzība internetā”!
Savā stāstījumā vari iekļaut atbildes uz piedāvātajiem jautājumiem!***

- Kāpēc cilvēki draudzējas internetā?
- Kāda atšķirība starp draudzību internetā un dzīvē? Pamato atbildi!
- Vai tev ir draugi internetā? Kāpēc?
- Draudzība internetā – tas ir labi vai slikti? Kāpēc?

15. biļete

Veido 2 minūšu garu stāstījumu par tematu „Lasīšana”!

Savā stāstījumā vari iekļaut atbildes uz piedāvātajiem jautājumiem!

- Kāda nozīme ir lasīšanai cilvēka dzīvē? Kāpēc?
- Vai lasīšana var būt vaļasprieks? Kāpēc?
- Kāda ir tava attieksme pret lasīšanu? Kāpēc?
- Ko tu visbiežāk lasi (grāmatas, žurnālus, informāciju internetā u. c.)? Kāpēc?

16. biļete

Veido 2 minūšu garu stāstījumu par tematu „Dabas aizsardzība”!

Savā stāstījumā vari iekļaut atbildes uz piedāvātajiem jautājumiem!

- Ko tev nozīmē daba? Kāpēc?
- Kāpēc dabas aizsardzībai pievēršama lielāka uzmanība?
- Kā cilvēki var palīdzēt dabai?
- Kādi pasākumi dabas aizsardzībai tiek rīkoti tavā skolā/pilsētā/pagastā?